

[Carl Petersen.]

jeg ved ikke, hvad det hedder inden for landboforeningerne, men der er nok tale om et noget lignende lånesystem. Hvis man gør det og har forståelsen af det fællesskab, der skal til, vil man kunne nå en hel del ad denne vej, særlig når det drejer sig om fornyelse af inventar, maskiner, besætning o. s. v. Men det betyder, at man skal stille garantier, at man skal ofre noget for at opnå disse goder.

Hensigten med den her foreslåede lovgivning er vel at mildne de vanskeligheder, jeg her har søgt at beskrive. Lovforslaget går i korthed ud på, at lånegrænsen for de forskellige lånetyper sættes op i de kreditforeninger, der er tale om, og at der gives ministeren bemyndigelse til fremetter at regulere efter de kriterier, som nu er angivet i selve lovforslaget, i stedet for, som det nu kræves, at der skal lovgives, hver gang disse tal skal ændres. Endvidere er foreningernes virkeområde udvidet, idet der også skal kunne gives lån i en flerhed af række- og parcelluse, selv om der ikke er tale om selvstændig matrikulering. Det er også noget nyt.

Begge de foreslåede ændringer af den nu gældende lovgivning er afgjort forbedringer, som mit parti vil anbefale.

Afsnit II, som i lovforslaget kaldes balanceforholdet mellem kreditforeningernes pantebreve og kasseobligationer, kan jeg også anbefale. Her er tale om noget nyt, og den kommission, som jeg før nævnte, må vel vedkende sig paterniteten til dette nye. Jeg tror ikke, der ligger mere i denne bestemmelse end dette, at der siges til kreditforeningerne: I må gerne forsøge denne nye form og ligesom gøre det mere tillokkende, men samtidig må I være klar over, at når I gør det, må der hele tiden være balance i den forstand, at de kontante lån, der ydes, skal udmåles således, at det kasseobligationsbeløb, hvormed lånet vil kunne indfries i udlånsterminen, ikke må overstige de i loven fastsatte lånegrænser. Lad nu erfaringerne vise, om dette nye er noget, der virkelig får betydning. Det vil vel afhænge noget af, hvorledes man vil benytte det, men jeg medgiver det mine bedste ønsker for fremtiden.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til hurtig behandling.

Heilesen: Gennem de senere år har det høje ting flere gange vedtaget en udvidelse af husmandskreditforeningernes lånegrænser, efter som prisudviklingen har gjort det påkrævet, og opfyldelsen af de ønsker, der her fremkommer fra husmandskreditforeningerne, kan jeg tilsige mit partis medvirken til, idet vi gennem en saglig udvalgsbehandling vil forsøge at nå til et godt og fornuftigt resultat, der tager skyldigt hensyn til de øvrige kreditforeningers interesser.

Formålet med en udvidelse af husmandskreditforeningernes lånegrænser må jo være at skabe bedre lånemuligheder for låntagerne og dermed give disse en bedre betjening. Spørgsmålet bliver da, om dette opnås bedre ved den her foreslåede udvidelse; det er det, man må se at finde ud af.

I den højtærede ministers fremsættelsestale peges der på, at den aktuelle anledning til, at husmandskreditforeningernes lånegrænser på ny tages op til behandling, er, at der ved lov af 19. december 1958 blev gennemført en afvikling af statens garanti for renten af husmandskreditforeningernes kasseobligationer, og at dermed bortfaldt den sidste del af husmandskreditforeningernes særlige privilegier. Jeg skal i denne forbindelse gøre opmærksom på, at nævnte privilegier ikke ophører før 1962, og at husmandskreditforeningerne forbeholder sig ret til på ny at stille krav om statsgarantiens indførelse, hvis den findes påkrævet.

Ved lovforslagets videre behandling i udvalg må det nøje afklares, hvilke virkninger lovforslagets gennemførelse vil få over for andre kreditforeninger, da jeg vil antage, at den højtærede minister er enig med mig i, at man ikke kan give en kreditforening en udvidelse på andre kreditforeningers bekostning, især ikke, hvis det ikke bliver til gavn for låntagerne.

Jeg må tilstå over for den højtærede minister, at jeg på forhånd har svært ved at forstå, at det vil være rimeligt at gå til den foreslåede forhøjede lånegrænse, idet jeg kan oplyse, at der i regnskabsåret 1956-57 i de 8 amter, der omfattes af